

KONGSBERG

KVARTALSRAPPORT

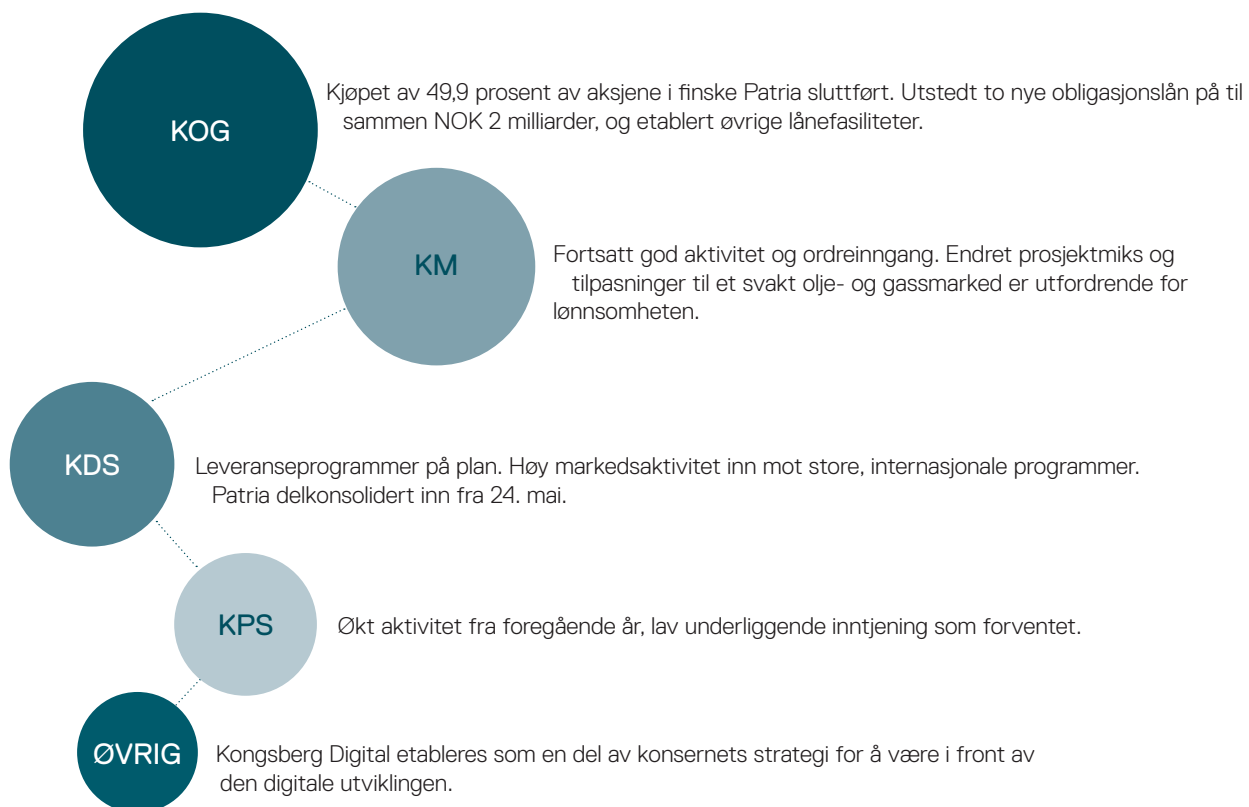
2. KVARTAL
1. HALVÅR 2016

Til tross for krevende markeder for deler av KONGSBERG leverer vi et godt 2. kvartal. Som forventet preger situasjonen i offshoremarkedet oss, og gjør at organisasjonen må tilpasses ytterligere. Samtidig ser vi at strategien med å utvide leveransebredden i våre offshorerelaterte og maritime virksomheter lykkes. Forsvarsområdene leverer på plan, og vi ser store muligheter fremover. Utviklingen i Patria er tilfredsstillende.

Geir Håøy, konsernsjef

HOVEDPUNKTER

NØKKELTALL

	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	4 125	4 222	8 465	8 456	17 032
EBITDA	515	386	923	872	1 784
EBITDA (%)	12,5	9,1	10,9	10,3	10,5
EBIT	383	259	666	619	944
EBIT (%)	9,3	6,1	7,9	7,3	5,5
Resultat før skatt	364	254	663	632	944
Resultat etter skatt	306	193	533	473	755
EPS (NOK)	2,54	1,58	4,44	3,89	6,23
Ordreinnegang	3 491	3 993	7 240	8 963	15 238

	30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	2016	2016	2015
Egenkapitalandel (%)	30,7	35,7	32,0
Netto rentebærende gjeld	2 667	(504)	(941)
Arbeidskapital ¹⁾	3 980	3 471	2 749
ROACE (%) ²⁾	12,3	12,3	13,5
Ordrereserve	18 069	18 718	19 597
Antall ansatte	7 417	7 648	7 688

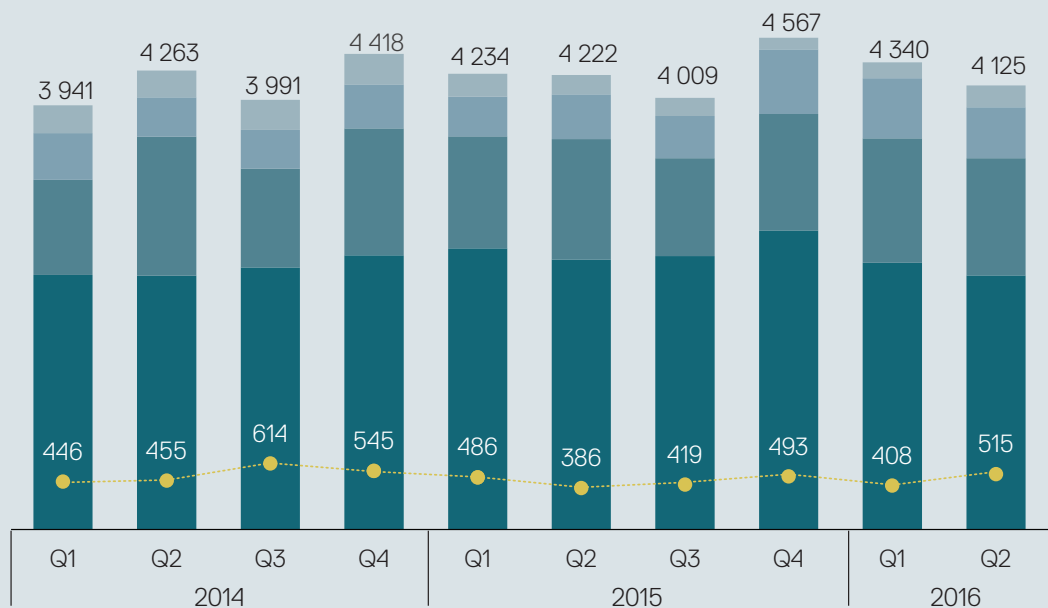
¹⁾ Omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld

²⁾ 12 måneders rullerende EBIT dividert på 12 måneders gjennomsnitt av bokført egenkapital + rentebærende gjeld

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

● KM ● KDS ● KPS ● ØVRIG

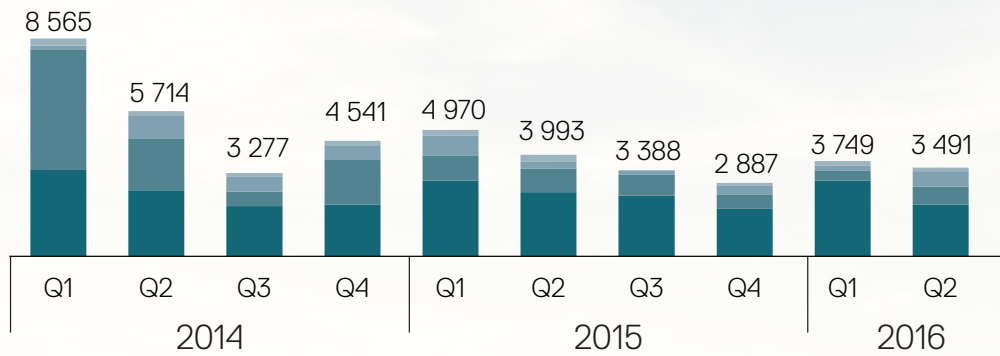
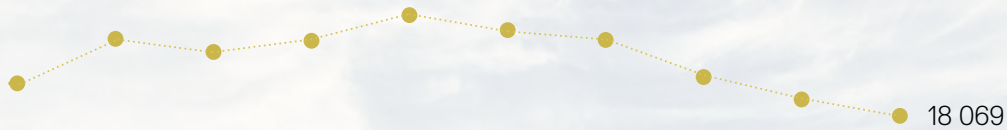
● EBITDA

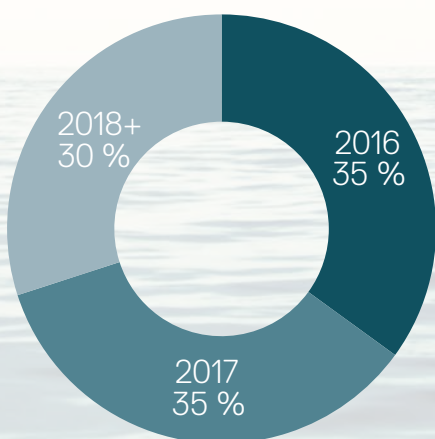
ORDREINNGANG & -RESERVE

● KM
 ● KDS
 ● KPS
 ● ØVRIG
● Ordrereserve

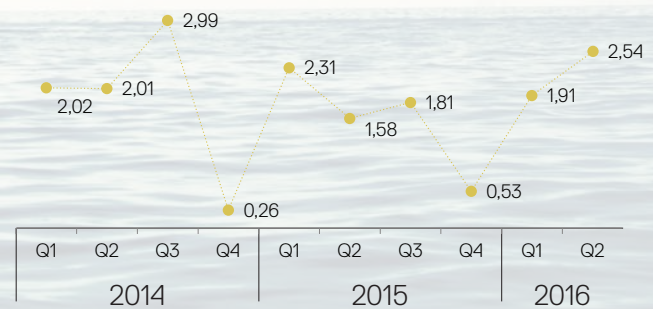

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tid for levering

EPS

RESULTAT, MARKED OG ORDRE

Konsernet har i 2. kvartal 2016 driftsinntekter på NOK 4.125 millioner, 2,3 prosent lavere enn samme kvartal i fjor. Reduksjonen kommer i hovedsak fra de olje- og offshorerelaterte delene av konsernet. EBITDA-marginen er 12,5 prosent. Resultatet er påvirket negativt med NOK 12 millioner i restrukturingskostnader i KOGT og KM, og positivt med NOK 54 millioner under «Øvrig virksomhet» knyttet til salg av aksjepost i det britiske selskapet KBC Advanced Technologies Ltd. Resultatandel fra Patria fra slutføringstidspunktet 24. mai 2016 er NOK 60 millioner, og er inkludert i KDS.

Ordreinngangen i 2. kvartal er NOK 3.491 millioner, som gir en book/bill på 0,85. Ordreservene ved utgangen av kvartalet er NOK 18.069 millioner.

Akkumulert i 2016 er driftsinntekter NOK 8.465 millioner, på nivå med 1. halvår i fjor. EBITDA-marginen er 10,9 prosent. Restruktureringskostnader i KM og KOGT påvirker resultatet hittil i 2016 negativt med NOK 58 millioner. Positive engangseffekter i 1. halvår knytter seg til salg av aksjeposten i KBC Advanced Technologies Ltd, samt NOK 38 millioner knyttet til avklaring mot kunde i KPS.

KONTANTSTRØM

KONGSBERG har en netto økning i betalingsmidler i 2. kvartal på NOK 68 millioner, og en netto reduksjon i 1. halvår på NOK 371 millioner. Det er i 2. kvartal utbetalt NOK 510 millioner i ordinært utbytte til aksjonærene, samt EUR 283,5 millioner knyttet til kjøpet av aksjene i Patria Oyj. Kjøpet ble finansiert med en brofasilitet på EUR 290 millioner, hvor utestående er redusert til EUR 160 millioner ved utgangen av kvartalet. Det er i kvartalet utstedt to obligasjonslån på til sammen NOK 2 milliarder til generell selskapsfinansiering og til delvis refinansiering av ovennevnte brofasilitet. Det ble samtidig gjort tilbakekjøp i det eksisterende obligasjonslånet KOG06 med NOK 243 millioner slik at netto ny obligasjonsgjeld er NOK 1.757 millioner. Følgende tabell viser netto låneopptak i 2. kvartal:

Millioner	EUR	NOK
Opptak brofasilitet	290	
Tilbakebetaling brofasilitet	(130)	
Saldo brofasilitet 2. kvartal	160	→ 1 491
Utstedelse obligasjonslån		2 000
Tilbakekjøp KOG06		(243)
Annet		(9)
Netto låneopptak i 2. kvartal		3 239

I 2014 mottok KONGSBERG betydelige forskuddsbetalinger i flere større prosjekter. Forskuddene disponeres parallelt med fremdriften i de aktuelle prosjektene, og kontantstrømmen påvirkes negativt i 2016 som følge av dette. Det var i 2015 betydelige negative midlertidige likviditetseffekter knyttet til rullering av valutasikringer, hvor kontantstrømmen forventes å komme tilbake i hovedsak i 2017 og 2018.

NOK millioner	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		2015
	2016	2015	2016	2015	
EBITDA	515	386	923	872	1 784
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster	(451)	(53)	(971)	(1 063)	(2 871)
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	64	333	(48)	(191)	(1 087)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(2 757)	(90)	(3 000)	(245)	(499)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 762	(1 080)	2 710	(1 113)	(1 139)
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	(1)	(16)	(33)	33	108
Netto endring betalingsmidler	68	(853)	(371)	(1 516)	(2 617)

BALANSE

Kjøpet av aksjene i Patria Oyj ble slutført i kvartalet, med endelig kjøpesum EUR 283,5 millioner. I forbindelse med kjøpet av aksjene ble det etablert en brofasilitet i to deler, hhv. EUR 130 millioner og EUR 160 millioner, hvorav den første er nedbetalt i kvartalet og den siste løper til februar 2019.

KONGSBERG utstedte i mai 2016 to nye usikrede obligasjonslån i det norske obligasjonsmarkedet med et totalt lånebeløp på NOK 2 milliarder fordelt med NOK 1 milliard i et femårs flytende lån til en rente på NIBOR pluss 1,25 prosent p.a., og NOK 1 milliard i et tiårs fastrentelån med en kupong på 3,20 prosent p.a. Lånene skal benyttes til generell selskapsfinansiering, samt til tilbakebetaling av ovennevnte brofasilitet på EUR 130 millioner. I forbindelse med transaksjonen ble det også foretatt tilbakekjøp i obligasjonslånet KOG06 med NOK 243 millioner, slik at netto ny obligasjonsgjeld er NOK 1.757 millioner.

Konsernet har ved utgangen av 1. halvår en netto rentebærende gjeld på NOK 2.667 millioner. Langsiktig rentebærende gjeld består i hovedsak av fire obligasjonslån på til sammen NOK 2.507 millioner, samt gjenstående brofasilitet på EUR 160 millioner. Konsernet har i tillegg en syndikert trekkfasilitet på NOK 1,5 milliarder, og en kassekreditt på NOK 500 millioner. Ved utgangen av 2. kvartal var det ikke trukket på disse. Se også note 5.

Egenkapitalandelen er ved utgangen av 2. kvartal 30,7 prosent. Bokført egenkapital er i 1. halvår økt med NOK 497 millioner. I 2. kvartal er bokført egenkapital redusert med NOK 120 millioner. Det ble i mai utbetalt NOK 510 millioner i utbytte til aksjonærene.

	30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	2016	2016	2015
Egenkapital	6 624	6 744	6 127
Egenkapitalandel (%)	30,7	35,7	32,0
Totalkapital	21 557	18 901	19 121
Arbeidskapital	3 980	3 471	2 749
Brutto rentebærende gjeld	4 103	864	866
Betalingsmidler	1 436	1 368	1 807
Netto rentebærende gjeld	2 667	(504)	(941)

VALUTA

KONGSBERG har en valutapolicy som innebærer at kontraktsfestede valutastrømmer sikres med terminkontrakter (virkelig verdi-sikringer). I tillegg sikres en andel av forventet ordreinngang i henhold til fastlagte prinsipper (kontantstrømsikringer). På denne måten søker konsernet å dempe virkningene av valutasvingninger på inntil to års sikt, se også note 5. Konsernets policy ble endret i 2015, slik at forventet ordreinngang sikres på en kortere horisont enn under tidligere policy. Svekkelsen av norske kroner er generelt positiv for KONGSBERG, men effekten vil komme over tid etter hvert som de inngåtte valutakontraktene forfaller. Selskapets valutasikringsportefølje har ved utgangen av kvartalet mindreverdier i forhold til avtalte kurser, noe som påvirker bokført egenkapital negativt.

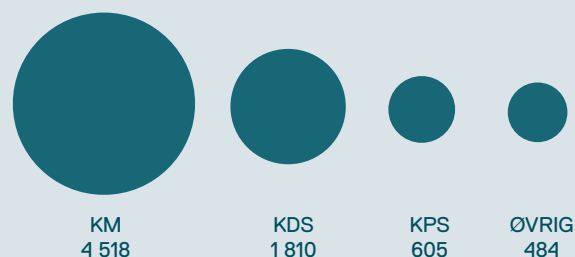
PRODUKTUTVIKLING

KONGSBERG satser kontinuerlig på produktutvikling, både gjennom egenfinansierte og kundefinansierte programmer. Konsernet har i 2. kvartal kostnadsført NOK 259 millioner (NOK 312 millioner) i produktutvikling og -vedlikehold. I tillegg er det balanseført NOK 47 millioner (NOK 15 millioner), hovedsakelig i forsvarsvirksomheten. Total egenfinansiert produktutvikling og -vedlikehold i 2. kvartal er NOK 306 millioner (NOK 327 millioner). Hittil i år er det kostnadsført NOK 515 millioner (NOK 576 millioner) i produktutvikling- og vedlikehold, mens det er balanseført NOK 79 millioner (NOK 42 millioner). Se også note 6. I tillegg kommer kundefinansiert utvikling, enten som en del av et leveranseprosjekt eller som et spesifisert utviklingsoppdrag. Totale kostnader til produktutvikling og -vedlikehold utgjør over tid omlag ti prosent av driftsinntektene.

PERSONALFORHOLD

KONGSBERG har 7.417 medarbeidere ved utgangen av kvartalet, hvor omtrent 36 prosent er ansatt i selskaper utenfor Norge. Antall ansatte er redusert med 231 i kvartalet, hovedsakelig knyttet til nedbemanningsprosessene som har vært gjennomført i KM og KOGT. Det er i august annonsert ytterligere reduksjon av antall ansatte i KM.

ANTALL ANSATTE PER OMRÅDE

ØVRIG VIRKSOMHET

Øvrig virksomhet består av aktivitetene som frem til 31.12.2015 ble rapportert som forretningsområdet Kongsberg Oil & Gas Technologies (KOGT), samt av eliminerings- og eksterne driftsinntekter for eiendomsvirksomheten. Omsetningen i virksomhetene som tidligere inngikk i KOGT er på nivå med de siste to kvartalene.

I juli signerte KONGSBERG en avtale med et datterselskap av National Oilwell Varco om salg av området Subsea Products fra Kongsberg Oil & Gas Technologies. Slutføring av avtalen er forventet i løpet av 3. kvartal 2016. Øvrige områder fra KOGT er fra 1. juli 2016 integrert i henholdsvis KM og Kongsberg Digital.

Kongsberg Digital ble formelt etablert 1. juli 2016, og vil bli rapportert under «Øvrig virksomhet» fra og med 3. kvartal.

Det er i 2. kvartal resultatført NOK 7 millioner i restruktureringskostnader, og hittil i år NOK 28 millioner knyttet til restruktureringen av KOGT.

Konsernet har i 2. kvartal solgt sine aksjer i det britiske selskapet KBC Advanced Technologies Ltd. Salget ga en resultatført gevinst på NOK 54 millioner.

ANDRE FORHOLD

Kjøpet av Patria Oyj slutført 24. mai 2016

Kjøpet av 49,9 prosent av aksjene i finske Patria Oyj ble slutført 24. mai 2016. Endelig kjøpesum er EUR 283,5 millioner. Selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden, og rapporteres som en del av KDS.

Ny konsernsjef fra 6. juni 2016

Geir Håøy tiltrådte som konsernsjef i Kongsberg Gruppen ASA 6. juni 2016.

Siktelse korrupsjonssak Romania henlagt 16. august 2016

Det ble i februar 2014 tatt ut siktelse mot Kongsberg Gruppen ASA, Kongsberg Defence & Aerospace AS og en ansatt i Kongsberg Defence & Aerospace AS med påstand om grov korrupsjon i tilknytning til leveranser av kommunikasjonsutstyr til Romania i perioden 2003-2008. Økokrim meddelte 16. august 2016 at siktelsene mot Kongsberg Gruppen ASA og Kongsberg Defence & Aerospace AS er henlagt. Ved at sakene er henlagt er ikke Kongsberg Gruppen ASA og Kongsberg Defence & Aerospace AS lenger under etterforskning eller mistanke for korrupsjon. Økokrim har tatt ut tiltale mot en tidligere ansatt for blant annet økonomisk utroskap mot selskapet.

	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	2 360	2 509	4 838	5 120	10 438
EBITDA	235	204	499	556	1 116
EBITDA (%)	10,0	8,1	10,3	10,9	10,7
Ordreinngang	2 030	2 526	5 002	5 501	9 756

	30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	2016	2016	2015
Ordresreserve	7 077	7 450	7 245
Antall ansatte	4 518	4 692	4 726

RESULTAT

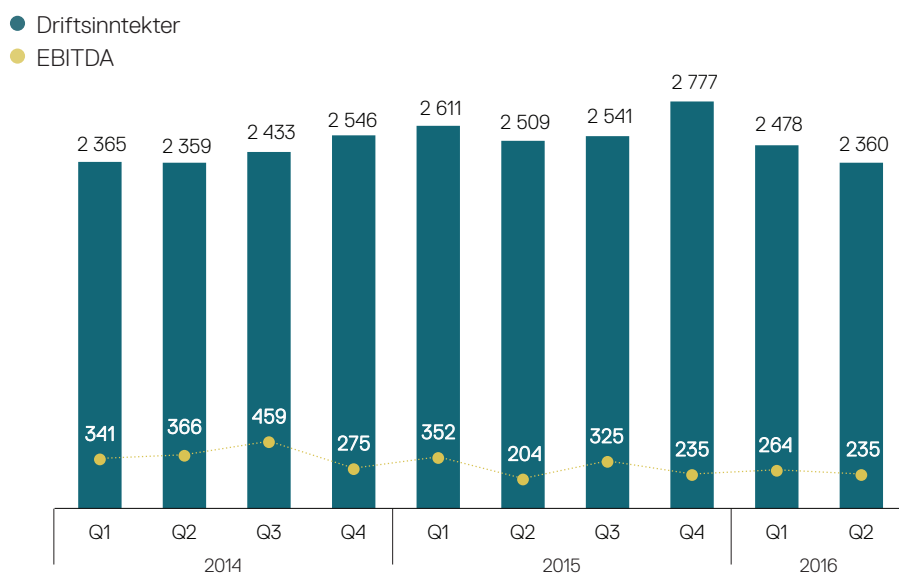
KM har hatt et tilfredsstillende aktivitetsnivå også i 2. kvartal, med driftsinntekter på NOK 2,360 millioner. EBITDA-marginen er 10,0 prosent, og er påvirket negativt med NOK 5 millioner knyttet til restruktureringskostnader innen offshorevirksomheten.

Driftsinntektene i 1. halvår er NOK 4,838 millioner, ned 5,5 prosent sammenlignet med 1. halvår i fjor. EBITDA-marginen er 10,3 prosent, og er påvirket negativt med NOK 30 millioner i restruktureringskostnader. Justert for dette er EBITDA-marginen 10,9 prosent.

Aktivitetsnivået er godt innen Merchant Marine og i de ikke-offshorerelaterte delene av Subsea, mens det er lavere aktivitet innen KMs offshorerelaterte virksomhet.

Det har de siste kvartalene vært en vesentlig endring i prosjektmiksen både innen Offshore og Subsea. Dette påvirker lønnsomheten

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

negativt i KM totalt sett. Subsea har hatt en betydelig reduksjon i olje- og gassrelaterte aktiviteter, men en økning i andre markeder, særlig innen autonome undervannsfarkoster og fiskeri. I Offshore har det vært redusert aktivitet innen leveranser med tradisjonelt høyere lønnsomhet.

MARKED OG ORDRE

Ordreinngangen i 2. kvartal var NOK 2.030 millioner. Ordreinngangen innen Merchant Marine er god i kvartalet, og om lag 30 prosent høyere enn 2. kvartal 2015. Subsea og Emerging Business har også god ordreinngang på nivå med tilsvarende kvartal i 2015. Innen Offshore er ordreinngangen i 2. kvartal betydelig lavere enn 2. kvartal 2015. Hittil i 2016 er ordreinngangen i Offshore-divisjonen 20 prosent lavere enn i 2015.

Kanselleringsnivået i 2. kvartal har vært lavere enn i 1. kvartal. Hittil i år har KM mottatt kanselleringer på NOK 110 millioner, sammenliknet med NOK 180 millioner i 1. halvår 2015. Det har det siste året vært en økning i antall forespørsler fra kunder om utsatt levering. Offshore-divisjonens ordresreserve utgjør ved utgangen av 2. kvartal i overkant av NOK 3,9 milliarder, hvorav omlag halvparten er borefartøyer og tradisjonelle offshorefartøyer. Den meget utfordrende situasjonen innen olje- og gassindustrien medfører større usikkerhet og påvirker offshoredivisjonens resultater og ordresituasjon.

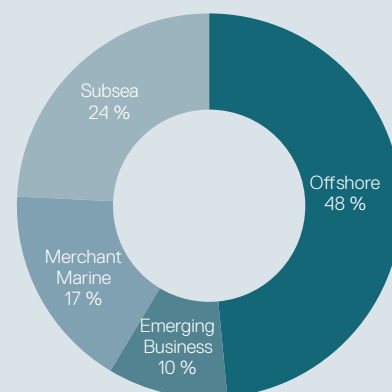
I KMs offshorerelaterte virksomhet har det generelt vært en endring i kontraktssammensetningen mot produkter og løsninger med lavere marginer, blant annet EIT/EPC-leveranser (Electro, Instrument and Telecom/Engineering, Procurement and Construction). Dette er en type leveranse hvor KM tar et større totalansvar og inkluderer mer tredjeparts utstyr enn ved en typisk «Full Picture»-leveranse. Så langt i 3. kvartal har KM annonsert kontrakter til en samlet verdi av mer enn NOK 800 millioner for denne type leveranser.

Innen Subsea er det særlig god ordreinngang fra fiskeri- og forskningsmarkedet, samt innen autonome undervannsfarkoster. Innen Merchant Marine har ordreinngangen vært god for avanserte gass- og tankfartøyer.

KMs inntekter fra ettermarkedet er ikke en del av forretningsområdets ordresreserve. KM har et godt etablert ettermarkedsapparat som betjener over 17.000 fartøyer med KM-utstyr. Nedgangen i olje- og gassmarkedet merkes i økende grad også i denne delen av virksomheten. I første halvår 2016 utgjorde ettermarkedsaktivitetene i overkant av en fjerdedel av KMs omsetning.

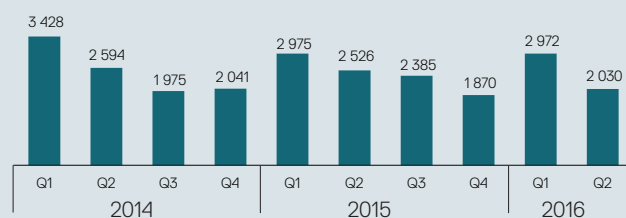
DRIFTSINNTEKTER

Hittil i år per segment

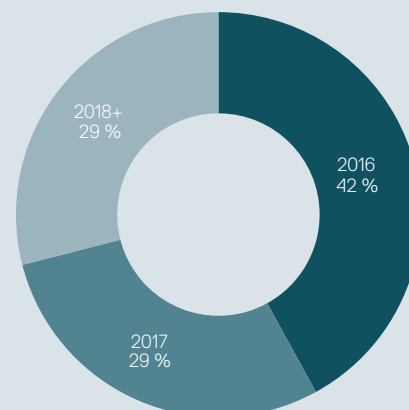
ORDRE

● Ordreinngang
● Ordresreserve

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tid for leveranse

	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	1 089	1 117	2 245	2 158	4 149
EBITDA	217	153	359	281	695
EBITDA (%)	19,9	13,7	16,0	13,0	16,8
Ordreinnngang	712	934	1 097	1 936	3 310

	30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	2016	2016	2015
Ordrereserve	7 481	7 861	8 622
Antall ansatte	1 810	1 820	1 729

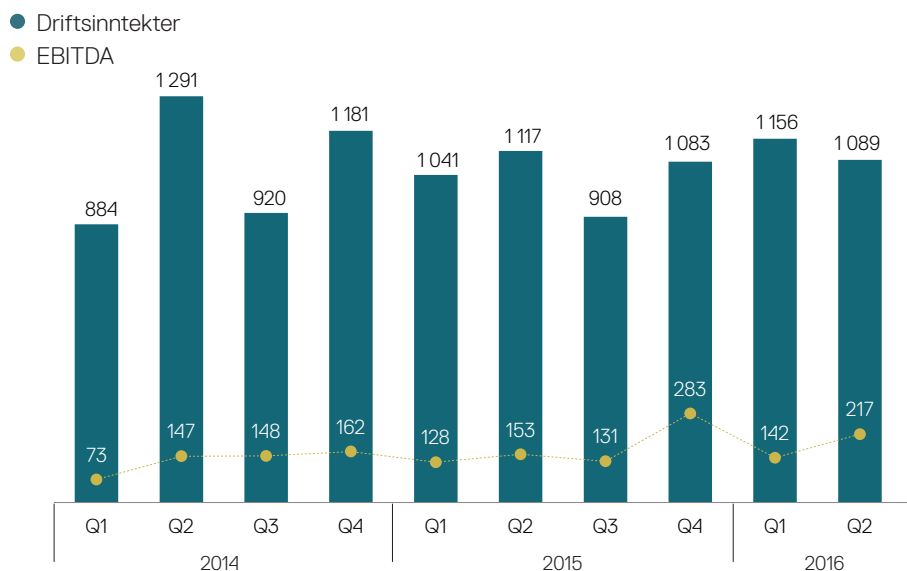
RESULTAT

KDS har et godt aktivitetsnivå i 2. kvartal 2016 med driftsinntekter på NOK 1.089 millioner, og en EBITDA-margin på 19,9 prosent. EBITDA er NOK 217 millioner, og inkluderer NOK 60 millioner i resultatandel fra Patria. Patria rapporteres fra 24. mai som en del av KDS, og tas inn etter egenkapitalmetoden. EBITDA-marginen i KDS uten Patria er 14,4 prosent.

Driftsinntektene i 1. halvår er NOK 2.245 millioner, opp 4,0 prosent fra 2015. EBITDA er NOK 359 millioner, inkludert resultatandel Patria.

De store leveranseprosjektene følger oppsatte planer. Prosjektet NASAMS til Finland, som ble signert i 2009, er sluttlevvert i 2. kvartal. Utviklingsprogrammet for Joint Strike Missile (JSM) følger planen. Det er høy og økende aktivitet innen Aerostructures og Space & Surveillance.

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

MARKED OG ORDRE

Ordreinngangen i 2. kvartal var NOK 712 millioner. Kongsberg Norspace inngikk i kvartalet en kontrakt med en verdi på NOK 300 millioner med Airbus Defence and Space for utvikling og leveranse av elektronikk til de første to Inmarsat 6-satelittene. Kongsberg Norspaces leveranser inneholder ledende teknologi innen filtrering, frekvensgenerering, forsterkning, omforming og svitsjing.

KONGSBERG er leverandør til flere områder av den europeiske meteorologiorganisasjonen EUMETSATs satellittprogram MetOp-SG. I april ble det signert to kontrakter med en samlet verdi på EUR 23,6 millioner for leveranse av satellittkomponenter fra Space & Surveillance. I 1. kvartal inngikk Kongsberg Satellite Services (KSAT) en avtale om leveranse av bakkestasjonstjenester i det samme programmet.

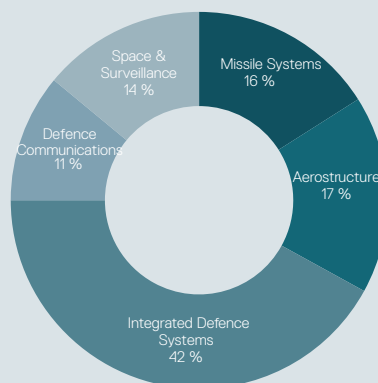
KDS har en produktportefølje som er godt posisjonert mot fremtidige behov og forventet markedsutvikling. Det er stor internasjonal interesse for KONGSBERGs missiler og luftvernssystemer, og høy markedsaktivitet mot flere store programmer. KONGSBERG er Nordens største leverandør av utstyr og tjenester til romindustrien, og aktiviteten innen dette segmentet er økende.

I forsvarsmarkedet er svingninger i ordreinngangen normalt, da markedet er preget av relativt få og store kontrakter.

DRIFTSINNTEKTER

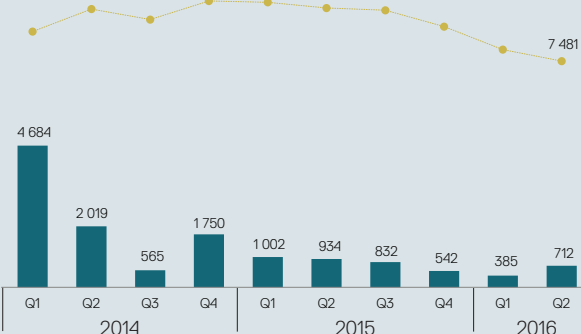
Hittil i år per segment

ORDRE

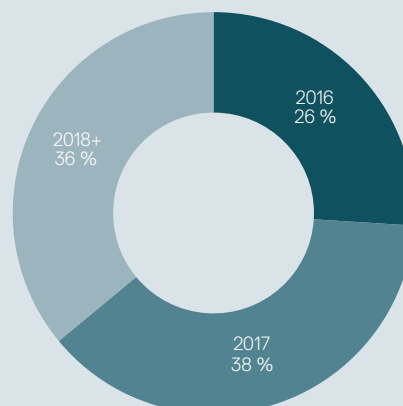
● Ordreinngang

● Ordrereserve

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tid for leveranse

	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	472	416	1 031	785	1 777
EBITDA	20	148	79	162	227
EBITDA (%)	4,2	35,6	7,7	20,6	12,8
Ordreinngang	608	271	831	1 053	1 576

	30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	2016	2016	2015
Ordresreserve	3 124	2 989	3 325
Antall ansatte	605	605	663

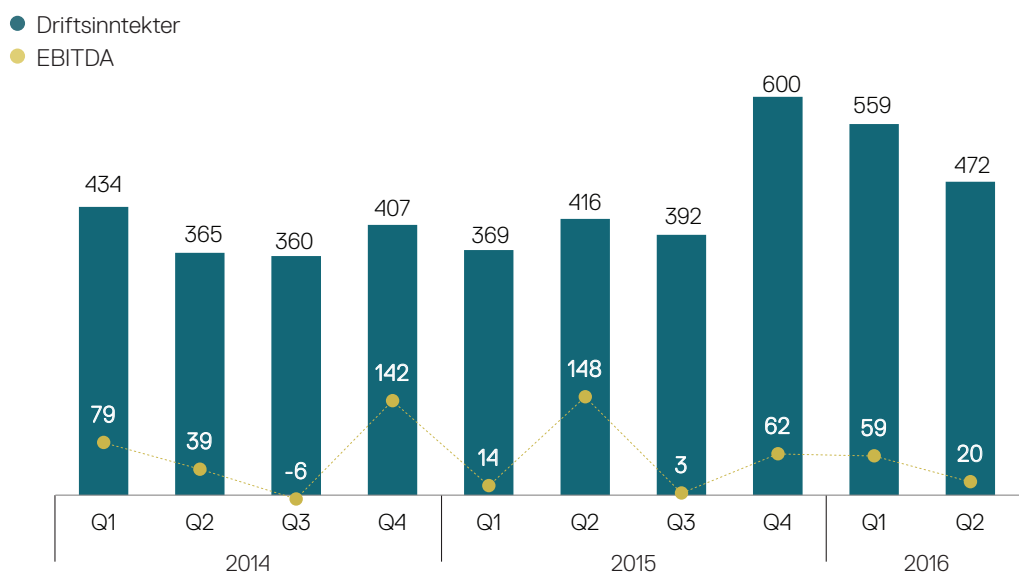
RESULTAT

KPS har driftsinntekter på NOK 472 millioner, og et høyere aktivitetsnivå i 2. kvartal enn i tilsvarende kvartal i fjor. Dette skyldes hovedsakelig en økning i leveranser av nye systemer. Leveransene i kvartalet har i hovedsak vært til det kanadiske TAPV-programmet og det amerikanske CROWS-programmet. EBITDA-marginen i kvartalet endte på 4,2 prosent.

I første kvartal var EBITDA positivt påvirket med NOK 38 millioner knyttet til avklaringer mot kunde. Justert for engangseffekter er underliggende EBITDA-margin i 1. halvår 4,0 prosent.

Det lave underliggende EBITDA-nivået skyldes, som planlagt, høy aktivitet på markeds- og utviklingssiden, særlig knyttet til medium caliber-satsingen.

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

MARKED OG ORDRE

Ordreinnngangen i 2. kvartal var NOK 608 millioner. Den største enkeltordren var en kontrakt verdt NOK 235 millioner med det amerikanske forsvaret for levering av en lavprofilversjon av CROWS som skal benyttes på M1A2 Abrams Main Battle Tank. Kontrakten er en del av CROWS 3-programmet.

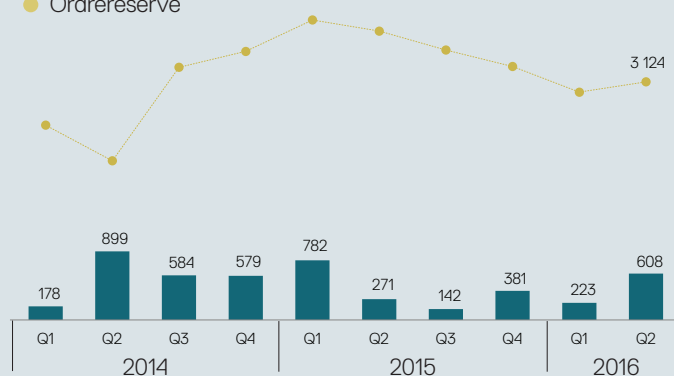
KPS har en ordresreserve på NOK 3.124 millioner, hvorav om lag en tredjedel er for leveranse inneværende år. Ordresreserven består av vedlikeholdsordre, oppgraderinger, nye RWS-systemer samt reservedeler. Ordresreserve relatert til MCT-30 er ved utgangen av 1. halvår i overkant av NOK 200 millioner. Ordreinnngangen relatert til MCT-30 til Stryker-programmet har til nå kommet i form av mindre kontrakter.

KPS har gjennom de siste 15 årene bygget seg opp til å bli verdens ledende leverandør av fjernstyrte våpenstyrings-systemer. Det er solgt over 18.500 systemer til kunder i 17 land. Den amerikanske hæren er, både direkte og via kjøretøyleverandører, den største kunden, og det jobbes i 2016 for å opprettholde KPS' posisjon i USA for å sikre fortsatt kontrakt på CROWS også etter 2017. Samtidig vil det være fortsatt fokus på vekst i ettermarkedet, samt på etablering av nye posisjoner i markedet for RWS utenfor USA.

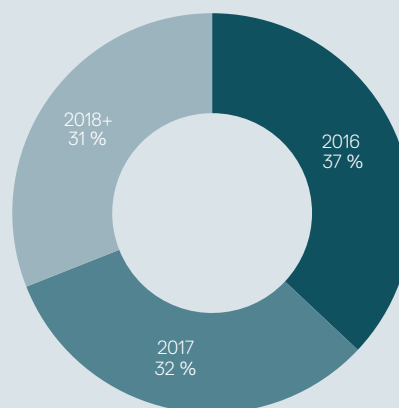
ORDRE

● Ordreinnngang
● Ordresreserve

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tid for leveranse

DELEIDE SELSKAPER

PATRIA

Patria er Finlands ledende leverandør av teknologiløsninger og vedlikeholdstjenester innen forsvar, sikkerhet og luftfart. Selskapet har en internasjonal organisasjon med om lag 2.800 ansatte, og eier 50 prosent av aksjene i Nammo. KONGSBERG eier 49,9 prosent av aksjene i Patria.

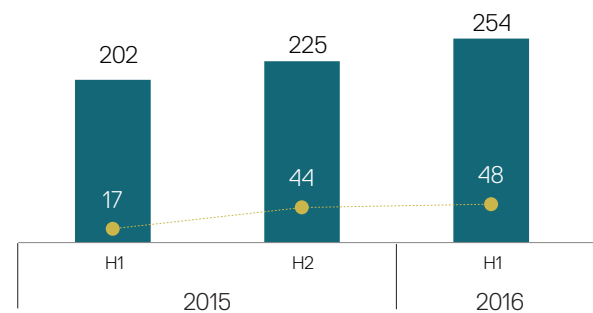
NØKKELTALL

EUR millioner

	1.1. - 30.6.		
	2016	2015	2015
Driftsinntekter	254	202	428
EBITDA	48	17	61
EBITDA (%)	18,8	8,4	14,2
Resultat etter skatt	32	8	38
Ordreinnngang	150	139	299
Ordrereserve	974	1104	1056

DRIFTSINNTEKTER OG EBITDA

EUR millioner

HOVEDPUNKTER

- Høyere aktivitet og økt lønnsomhet i 1. halvår sammenliknet med 1. halvår 2015.
- Signert viktig kontrakt med UAE for leveranse av kjøretøy.
- Et meget sterkt juni-resultat, særlig knyttet til kjøretøysvirksomheten.

BRO MELLOM EBITDA OG KONGSBERGS ANDEL AV RESULTAT ETTER SKATT

Millioner	24.5. - 30.6.	
	EUR	NOK
EBITDA	18	
Finansposter, skatt, avskrivning og amortisering	(4)	
Resultat etter skatt	14	
KONGSBERGS andel (49,9 %)		65
Amortisering av merverdier etter skatt		(5)
Resultatandel innregnet i KDS		60

UTSIKTER

Kongsberg Maritime er en viktig leverandør til store deler av den maritime og offshorerelaterte verdikjeden. Offshoremarkedet har et markant fall i kontrahering av nye fartøy, noe som har medført økt usikkerhet og lavere aktivitet i dette segmentet. Endret prosjektsammensetning i ordreboken påvirker marginen negativt. Totale restrukturingskostnader i 2016 er estimert til i størrelsesorden NOK 120-150 millioner. Ytterligere tilpasninger av kostnadsnivå vurderes løpende på bakgrunn av markedssituasjonen. Innen KMs ikke-offshorerelaterte produktområder er aktivitetsnivået generelt stabilt eller økende. KM har utstyr installert på mer enn 17.000 fartøy. Driftsinntektene og marginnivået i 2. halvår ventes å bli lavere sammenliknet med 2. halvår 2015 og 1. halvår 2016.

Kongsberg Defence Systems er godt posisjonert innen sine nisjer i et generelt styrket forsvarsmarked. Dette forventes å gi flere kontraktsmuligheter over de neste årene for bl.a. missiler, luftvern, flydelsproduksjon, ubåtsystemer og kommunikasjon. Driftsinntektene i 2. halvår ventes å bli høyere sammenliknet med 2. halvår 2015, og på nivå med 1. halvår 2016. Patria forventer vekst i driftsinntekter i 2. halvår sammenliknet med 2015.

Kongsberg Protech Systems har en globalt ledende posisjon innen fjernstyrte våpensystemer, og har en godt posisjonert produktportefølje bestående blant annet av den nye medium caliber tårnløsningen som er valgt til de amerikanske Stryker-kjøretøyene. Det forventes at driftsinntektene øker noe i 2. halvår, både i forhold til samme periode i 2015 og 1. halvår 2016.

Som et ledd i konsernets strategi for utvikling av neste generasjons digitaliserte produkter og tjenester ble Kongsberg Digital etablert 1. juli 2016. KDI har fra oppstarten en betydelig portefølje og ekstern omsetning fra avanserte software-, og simuleringerprodukter hovedsakelig rettet mot olje & gass, den maritime industrien og akademia.

Kongsberg, 25. august 2016

Styret i Kongsberg Gruppen ASA

NØKKELTALL PER KVARTAL

KM	2016			2015					2014				
	2016	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1	2014	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner													
Driftsinntekter	4 838	2 360	2 478	10 438	2 777	2 541	2 509	2 611	9 703	2 546	2 433	2 359	2 365
EBITDA	499	235	264	1 116	235	325	204	352	1 441	275	459	366	341
EBITDA %	10,3	10,0	10,7	10,7	8,5	12,8	8,1	13,5	14,9	10,8	18,9	15,5	14,4
Ordreinnegang	5 002	2 030	2 972	9 756	1 870	2 385	2 526	2 975	10 038	2 041	1 975	2 594	3 428
Ordrereserve	7 077	7 077	7 450	7 245	7 245	7 932	7 815	8 092	7 480	7 480	7 834	8 121	7 615
EBITA	410	191	219	926	183	275	159	309	1 266	225	415	324	302
EBITA %	8,5	8,1	8,8	8,9	6,6	10,8	6,3	11,8	13,0	8,8	17,1	13,7	12,8

KDS	2016			2015					2014				
	2016	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1	2014	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner													
Driftsinntekter	2 245	1 089	1 156	4 149	1 083	908	1 117	1 041	4 276	1 181	920	1 291	884
EBITDA	359	217	142	695	283	131	153	128	530	162	148	147	73
EBITDA %	16,0	19,9	12,3	16,8	26,1	14,4	13,7	12,3	12,4	13,7	16,1	11,4	8,3
Ordreinnegang	1 097	712	385	3 310	542	832	934	1 002	9 018	1 750	565	2 019	4 684
Ordrereserve	7 481	7 149	7 861	8 622	8 622	9 163	9 238	9 425	9 471	9 471	8 856	9 203	8 460
EBITA	295	184	111	590	260	101	126	103	435	138	124	123	50
EBITA %	13,1	16,9	9,6	14,2	24,0	11,1	11,3	9,9	10,2	11,7	13,5	9,5	5,7

KPS	2016			2015					2014				
	2016	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1	2014	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner													
Driftsinntekter	1 031	472	559	1 777	600	392	416	369	1 566	407	360	365	434
EBITDA	79	20	59	227	62	3	148	14	254	142	(6)	39	79
EBITDA %	7,7	4,2	10,6	12,8	10,3	0,8	35,6	3,8	16,2	34,9	(1,7)	10,7	18,2
Ordreinnegang	831	608	223	1 576	381	142	271	782	2 240	579	584	899	178
Ordrereserve	3 124	3 124	2 989	3 325	3 325	3 541	3 790	3 935	3 523	3 523	3 315	3 088	2 555
EBITA	60	10	50	177	50	(9)	135	1	201	128	(19)	27	65
EBITA %	5,8	2,1	8,9	10,0	8,3	(2,3)	32,5	0,3	12,8	31,4	(5,3)	7,4	15,0

KOG	2016			2015					2014				
	2016	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1	2014	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner													
Driftsinntekter	8 465	4 125	4 340	17 032	4 567	4 009	4 222	4 234	16 613	4 418	3 991	4 263	3 941
EBITDA	923	515	408	1 784	493	419	386	486	2 060	545	614	455	446
EBITDA %	10,9	12,5	9,4	10,5	10,8	10,5	9,1	11,5	12,4	12,3	15,4	10,7	11,3
Ordreinnegang	7 240	3 491	3 749	15 238	2 887	3 388	3 993	4 970	22 097	4 541	3 277	5 714	8 565
Ordrereserve	17 736	17 736	18 718	19 597	19 597	21 059	21 439	22 033	21 020	21 020	20 580	21 096	19 344
EBITA	740	422	318	1 405	387	320	299	399	1 718	453	526	373	366
EBITA %	8,7	10,2	7,3	8,2	8,5	8,0	7,1	9,4	10,3	10,3	13,2	8,7	9,3

SAMMENDRATT RESULTATREGNSKAP

		1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		1.1. - 31.12.
NOK millioner	Note	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	3, 5	4 125	4 222	8 465	8 456	17 032
Driftskostnader	6	(3 696)	(3 863)	(7 647)	(7 626)	(15 335)
Resultatandel felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper	4	86	27	105	42	87
EBITDA	3, 12	515	386	923	872	1 784
Avskrivninger		(90)	(87)	(180)	(174)	(362)
Nedskrivninger eiendom, anlegg og utstyr		(3)	-	(3)	-	(17)
EBITA	3, 12	422	299	740	698	1 405
Amortisering		(39)	(40)	(74)	(79)	(161)
Nedskrivning immaterielle eiendeler		-	-	-	-	(300)
EBIT	12	383	259	666	619	944
Netto finansposter		(19)	(5)	(3)	13	-
Resultat før skatt		364	254	663	632	944
Skattekostnad	9	(58)	(61)	(130)	(159)	(189)
Resultat etter skatt		306	193	533	473	755
<i>Henførbart til</i>						
Aksjonærene i morselskapet		305	190	533	467	747
Ikke-kontrollerende interesser		1	3	-	6	8
Resultat pr. aksje / resultat pr. aksje, utvannet, i NOK		2,54	1,58	4,44	3,89	6,23

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER TOTALRESULTATET FOR PERIODEN

		1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		1.1. - 31.12.
NOK millioner	Note	2016	2015	2016	2015	2015
Resultat etter skatt		306	193	533	473	755
Totalresultat for perioden:						
<i>Poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder:</i>						
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter						
- Aksjer tilgjengelig for salg	5	(51)	27	(7)	41	101
- Kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)	5	142	515	836	248	(425)
Skatteeffekt kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)		(35)	(139)	(209)	(67)	80
Omregningsdifferanser og sikring av nettoinvestering, valuta		(22)	(41)	(149)	84	268
Sum poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder		34	362	471	306	24
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet:</i>						
Estimatavvik pensjoner		-	-	-	-	254
Skatt på poster som forblir på egenkapitalen		-	-	-	-	(69)
Sum poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet		-	-	-	-	185
Totalresultat for perioden		340	555	1 004	779	964

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER FINANSIELL STILLING

		30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner	Note	2016	2016	2015
Eiendom, anlegg og utstyr		2 692	2 602	2 542
Immaterielle eiendeler	6	2 633	2 619	2 655
Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	4, 10	3 047	385	366
Andre langsiktige eiendeler	5, 10	290	375	340
Sum anleggsmidler		8 662	5 981	5 903
Varelager	10	4 539	4 348	4 136
Kundefordringer		2 792	2 758	3 038
Anleggskontrakter under utførelse, eiendel	10	2 588	2 816	2 935
Andre omløpsmidler		1 540	1 630	1 302
Betalingsmidler		1 436	1 368	1 807
Sum omløpsmidler		12 895	12 920	13 218
Sum eiendeler		21 557	18 901	19 121
Innskutt egenkapital		982	982	982
Opptjent egenkapital		6 201	6 377	6 298
Virkelig verdi finansielle instrumenter		(598)	(653)	(1 194)
Ikke-kontrollerende interesser		39	38	41
Sum egenkapital		6 624	6 744	6 127
Langsiktig rentebærende lån	5	4 103	864	866
Andre langsiktige forpliktelser og avsetninger	2	1 915	1 844	1 659
Sum langsiktige forpliktelser og avsetninger		6 018	2 708	2 525
Anleggskontrakter under utførelse, gjeld		2 801	3 169	2 736
Andre kortsiktige forpliktelser og avsetninger	2	6 114	6 280	7 733
Sum kortsiktige forpliktelser og avsetninger		8 915	9 449	10 469
Sum egenkapital, forpliktelser og avsetninger		21 557	18 901	19 121
Egenkapitalandel (%)		30,7	35,7	32,0
Netto rentebærende gjeld		2 667	(504)	(941)
Netto rentebærende gjeld/EBITDA (%)		1,45	n/a	n/a

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER ENDRING I EGENKAPITAL

		30.6.	31.3.	31.12.
NOK millioner		2016	2016	2015
Egenkapital IB		6 127	6 127	6 282
Totalresultat akkumulert		1 004	664	964
Utbytte		(510)	-	(1 110)
Egne aksjer		5	(45)	8
Utbytte ikke-kontrollerende interesser		-	-	(2)
Endring ikke-kontrollerende interesser		(2)	(2)	(15)
Egenkapital UB		6 624	6 744	6 127

SAMMENDRATT KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		1.1. - 31.12.
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsresultat før renter, skatt, avskrivninger og amortiseringer	515	386	923	872	1 784
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster	(451)	(53)	(971)	(1 063)	(2 871)
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	64	333	(48)	(191)	(1 087)
Kjøp av eiendom, anlegg og utstyr	(185)	(75)	(374)	(159)	(349)
Oppgjør kjøp/salg av datterselskaper, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	(2 664)	-	(2 686)	(44)	(44)
Netto betaling kjøp/salg av aksjer tilgjengelig for salg	139	-	139	-	-
Andre investeringsaktiviteter inkludert aktivert egenutvikling av immatrielle eiendeler	(47)	(15)	(79)	(42)	(106)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(2 757)	(90)	(3 000)	(245)	(499)
Netto økning av lån	3 248		3 248		
Netto mottatte (betalte) renter	(10)	3	(17)	6	3
Netto utbetaling ved kjøp/salg av egne aksjer	33	24	(12)	(12)	(12)
Transaksjoner med ikke kontrollerende interesser	-	-	-	-	(23)
Utbytte betalt til aksjonærene i morselskapet	(510)	(1 110)	(510)	(1 110)	(1 110)
- herav utbytte egne aksjer	1	3	1	3	3
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 762	(1 080)	2 710	(1 113)	(1 139)
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	(1)	(16)	(33)	33	108
Netto endring betalingsmidler	68	(853)	(371)	(1 516)	(2 617)
Betalingsmidler IB	1 368	3 761	1 807	4 424	4 424
Betalingsmidler UB	1 436	2 908	1 436	2 908	1 807

NOTE 1 | GENERELL INFORMASJON OG PRINSIPPER

Konsernregnskapet for 2. kvartal (delårsregnskapet) omfatter Kongsberg Gruppen ASA, dets datterselskaper og andeler i felleskontroller virksomhet og tilknyttede selskap som er inntatt etter egenkapitalmetoden.

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 (Delårsrapportering), børsforskriftene og i henhold til tilleggskravene som fremkommer i Verdipapirhandelsloven. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med konsernregnskapet for 2015. Konsernregnskapet for 2015 ble utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er fastsatt av EU. KONGSBERG har i delårsregnskapet anvendt de samme regnskapsprinsipper som ble beskrevet i konsernregnskapet for 2015.

Konsernregnskapet for 2015 er tilgjengelig i elektronisk utgave på www.kongsberg.com.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

NOTE 2 | ESTIMATER

Utarbeidelse av delårsregnskapet innebærer bruk av vurderinger, estimater og forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimatene. De vesentligste vurderingene ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet, er de samme som ved utarbeidelsen av konsernregnskapet for 2015.

NOTE 3 | SEGMENTINFORMASJON

KOGT er fra 2016 ikke lenger et rapporteringspliktig driftssegment, og er dermed flyttet til «Øvrig virksomhet». Sammenligningstallene er omarbeidet.

	DRIFTSINNTEKTER					EBITDA					EBITA				
	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.			1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.			1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		
NOK millioner	2016	2015	2016	2015	2015	2016	2015	2016	2015	2015	2016	2015	2016	2015	2015
KM	2 360	2 509	4 838	5 120	10 438	235	204	499	556	1 116	191	159	410	468	926
KDS	1 089	1 117	2 245	2 158	4 149	217	153	359	281	695	184	126	295	229	590
KPS	472	416	1 031	785	1 777	20	148	79	162	227	10	135	60	136	177
Øvrig	204	180	351	393	668	43	(119)	(14)	(127)	(254)	37	(121)	(25)	(135)	(288)
KONSERN	4 125	4 222	8 465	8 456	17 032	515	386	923	872	1 784	422	299	740	698	1 405

NOTE 4 | ANDELER I FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Kjøp av aksjer i Patria Oyj

KONGSBERG inngikk 17. mars 2016 avtale med den finske stat om kjøp av 49,9 prosent av aksjene i det finske selskapet Patria Oyj. Transaksjonen ble sluttført 24. mai 2016. Endelig kostpris er EUR 284,9 millioner inkludert transaksjonsskatt og direkte omkostninger.

Investeringen er klassifisert som et tilknyttet selskap hvor KONGSBERG har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og er bokført etter egenkapitalmetoden. KONGSBERGs andel av netto eiendeler klassifiseres i balansen på linjen «Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper». Investeringen i Patria er av strategisk karakter, og resultatandelen er inkludert i driftsresultatet (EBITDA) på linjen «Resultatandel felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper.»

Ved vurderingen av om KONGSBERG har betydelig innflytelse i Patria er det lagt vekt på KONGSBERGs eierandel og rett til styrerepresentasjon i selskapet.

NOK millioner	24.5. - 30.6.2016	11. - 30.6.2016
Driftsinntekter i Patria (100 %)	804	2 391
Resultat etter skatt i Patria (100 %)	130	304
KONGSBERGs andel av resultat (49,9%)	65	
Amortiseringer av merverdier etter skatt	(5)	
Resultatandel i perioden	60	

NOK millioner (100%)	24.5.2016	30.6.2016
Omløpsmidler	2 123	2 279
Anleggsmidler	2 582	2 545
Kortsiktig gjeld	(2 337)	(2 346)
Langsiktig gjeld	(408)	(413)
Netto eiendeler	1 960	2 065

Foreløpig allokering av merverdi:

NOK millioner	24.5.2016	30.6.2016
KONGSBERGs andel av netto eiendeler (49,9%)	978	1 030
Goodwill	1 458	1 451
Utsatt skatt	(57)	(56)
Ordrereserve	149	144
Teknologi	136	133
Bokført andel i Patria	2 664	2 702

Spesifikasjon av bevegelse på balanselinjen "Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper" 1.1. - 30.6.:

NOK millioner	Andel	Netto eiendel 1.1.16	Tilgang i perioden	Mottatt utbytte i perioden	Resultatandel i perioden ¹⁾	Utvidet resultat i perioden	Bokført andel 30.6.16
Patria Oyj	49,9 %		2 664		60	(22)	2 702
Kongsberg Satellite Services AS	50,0 %	317		(60)	38		295
Øvrige		49		(6)	7		50
Sum		366	2 664	(66)	105	(22)	3 047

¹⁾ Resultat fra selskap som er selvstendige skattesubjekter, som for eksempel aksjeselskap, er inntatt etter amortisering og skatt.

NOTE 5 | FINANSIELLE INSTRUMENTER

Lån og lånerammer

KONGSBERG har i kvartalet tatt opp lån på totalt EUR 290 millioner fordelt på to brofasiliteter, hhv. EUR 130 millioner og EUR 160 millioner. Låneopptaket er relatert til finansiering av oppkjøpet av Patria Oyj (se note 4), samt generell finansiering. I mai 2016 utstedte KONGSBERG to nye usikrede obligasjonslån i det norske obligasjonsmarkedet, og i juni ble brofasiliteten på EUR 130 millioner nedbetalt. I forbindelse med utstedelse av de nye obligasjonslånene, ble det foretatt tilbakekjøp av deler av obligasjonslånet KOG06 med NOK 243 millioner. I kvartalet er det også etablert en ny kassekreditt på NOK 500 millioner.

Langsiktig lån per 30.6.2016:

Beløp NOK millioner	Forfall	Nominell rente	30.6.2016		31.12.2015	
			Nominelt beløp	Balanseført verdi	Nominelt beløp	Balanseført verdi
Obligasjonslån KOG06 - flytende rente	11.9.17	2,80 %	257	257	500	500
Obligasjonslån KOG07 - fast rente	11.9.19	4,80 %	250	250	250	250
Obligasjonslån KOG08 - flytende rente ³⁾	2.6.21	2,25 %	1 000	1 000	-	-
Obligasjonslån KOG09 - fast rente	2.6.26	3,20 %	1 000	1 000	-	-
Brofasilitet EUR 160 mill - flytende rente ^{2) 4)}	24.2.19	1,95 %	1 491	1 491	-	-
Andre langsiktige lån ⁵⁾			80	80	97	97
Sum langsiktige lån ^{1) 6)}			4 078	4 078	847	847
Syndikert trekkfasilitet (ubenyttet låneramme) ⁴⁾	7.4.19		1 500		1 500	
Kassekreditt (ubenyttet)			500		-	

¹⁾ Forskjellen mellom balanseført verdi i oppstilling over finansiell stilling og beløp i denne note skyldes virkelig verdi på rentebytteavtalen knyttet til obligasjonslån KOG07 med verdi på NOK 25 millioner per 30.6.2016.

²⁾ I tilknytning til brofasiliteten er det etablert basis-swapper fra euro til norske kroner på totalt EUR 160 millioner (flytende rente). Forfall på swappene er i 2017 og 2018, og virkelig verdi er NOK -4,5 millioner per 30.6.2016.

³⁾ Det er etablert basis-swapper fra norske kroner til euro på totalt EUR 130 millioner (flytende rente). Basis-swappene har forfall 2.6.2021, og virkelig verdi er NOK 5,6 millioner per 30.6.2016. Basis-swappene er inngått med formål å sikre deler av investeringen i Patria Oyj, og endring i virkelig verdi er ført over utvidet resultat.

⁴⁾ Lånefasiliteten har samme krav til finansielle måltall som den syndikerte trekkfasiliteten, se Note 20 i "Årsrapport og Bærekraftsrapport 2015".

⁵⁾ "Andre langsiktige lån" er mindre låneopptak i enkelte av konsernets datterselskaper i lokale banker.

⁶⁾ Lånene er balanseført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

Andre langsiktige eiendeler

Verdien på aksjer tilgjengelige for salg har en merverdi per 30.6.2016 på NOK 75 millioner. Verdien er redusert med 51 millioner i 2. kvartal. Verdiendringen skyldes salg av aksjene i KBC Advanced Technologies Ltd, hvor gevinsten på NOK 54 millioner er reklassifisert fra utvidet resultat til ordinært resultat i annet kvartal, samt økning i verdi på aksjene i Kitron ASA. Akkumulert er verdien på aksjer tilgjengelig for salg redusert med NOK 29 millioner fra 1.1. Utvidet resultat for 1. halvår, NOK -7 millioner, inkluderer også en reversering av tidligere års nedskrivning på NOK 22 millioner.

Valutaterminer og rentebytteavtaler

Virkelig verdi på beholdninger klassifisert som kontantstrømsikringer, har økt med NOK 836 millioner³⁾ før skatt i perioden 1.1. - 30.6.2016. Herav utgjør endring i virkelig verdi av valutaterminer en økning på NOK 786 millioner i samme periode. Spotkursene ved kvartalslutt var 8,36 for USD/NOK og 9,32 for EUR/NOK.

NOTER TIL DELÅRSREGNSKAPET

Valutaterminer klassifisert som kontantstrømsikringer:

NOK millioner (før skatt)	Forfaller i 2016		Forfaller i 2017 eller senere		Totalt		
	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 30.6.16 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 30.6.16 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Endring i virkelig verdi fra 31.12.15	Virkelig verdi pr 30.6.16 ¹⁾
EUR	428	-	126	(1)	554	42	(1)
USD	5 271	(269)	1 546	(82)	6 817	744	(351)
Sum	5 699	(269)	1 672	(83)	7 371	786	(352)
Rullerte valutaterminer ²⁾	-	(183)	-	(347)	-	55	(530)
Totalt	5 699	(452)	1 672	(430)	7 371	841 ³⁾	(882)

¹⁾ Virkelig verdi er forskjellen mellom spotkurs 30.6.2016 og kurs på avtalte valutaterminer.

²⁾ Balanseført verdi knyttet til rullerte kontantstrømsikringer.

³⁾ Differansen mellom disse to tallene, NOK 5 millioner, skyldes endring i virkelig verdi på rentebytteavtaler, NOK 1 millioner, og basis swapper, NOK -6 millioner.

NOTE 6 | EGENFINANSIERT UTVIKLING

Egenfinansiert produktvedlikehold, forskning og utvikling ført over resultatet i perioden:

NOK millioner	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		1.1. - 31.12.
	2016	2015	2016	2015	2015
Produktvedlikehold	55	76	109	139	262
Forskning- og utviklingskostnader	204	236	406	437	745
Totalt	259	312	515	576	1 007

Egenfinansiert utvikling ført på balansen i perioden:

NOK millioner	1.4. - 30.6.		1.1. - 30.6.		1.1. - 31.12.
	2016	2015	2016	2015	2015
Egenfinansiert utvikling	47	15	79	42	103

NOTE 7 | NÆRSTÅENDE PARTER

Styret er ikke kjent med at det i 2. kvartal i tilknytning til nærstående parter har vært endringer eller transaksjoner som på vesentlig måte påvirker konsernets finansielle stilling eller resultatet for perioden.

NOTE 8 | SENTRALE RISIKO- OG USIKKERHETSFAKTORER

Det er i løpet av kvartalet ikke avdekket nye vesentlige risiko- og usikkerhetsfaktorer utover hendelsene omtalt i «Årsrapport og Bærekraftrapport 2015», note 33 «Betingede utfall».

Økokrim meddelte 16. august 2016 at siktelsene mot Kongsberg Gruppen ASA og Kongsberg Defence & Aerospace AS, med påstand om grov korrupsjon i tilknytning til leveranser av kommunikasjonsutstyr til Romania i perioden 2003-2008, er henlagt. Se note 11 «Hendelser etter balansedagen».

For øvrig er konsernets vurdering av mulige finansielle effekter den samme som ved avleggelse av årsregnskapet for 2015.

For beskrivelse av konsernets behandling av ulike risikoer se «Årsrapport og Bærekraftrapport 2015».

NOTE 9 | SKATTEKOSTNAD

Skattesatsen for 1. halvår er beregnet til 19,6 prosent. Årsaken til den lave effektive skatteprosenten er at resultatandel tilknyttede selskaper er innregnet etter skatt. I tillegg vil fritaksmodellen komme til anvendelse ved beregning av skattepliktig gevinst fra aksjesalg.

NOTE 10 | ENDRING AV SAMMENLIGNINGSTALL

Det er opprettet en egen linje for «Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper», og sammenlikningstillene er reklassifisert fra linjen «Andre langsiktige eiendeler». Videre er det i kvartalet foretatt en reklassifisering mellom linjene «Varelager» og «Anleggskontrakter under utførelse, eiendel». Sammenlikningstillene 31.3.2016 og 31.12.2015 er i denne sammenheng endret ved en økning i «Varelager» på henholdsvis NOK 267 millioner og NOK 461 millioner. «Anleggskontrakter under utførelse, eiendel» er redusert tilsvarende.

NOTE 11 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Siktelse korrupsjonssak Romania er henlagt

Det ble i februar 2014 tatt ut siktelse mot Kongsberg Gruppen ASA, Kongsberg Defence & Aerospace AS og en ansatt i Kongsberg Defence & Aerospace AS med påstand om grov korrupsjon i tilknytning til leveranser av kommunikasjonsutstyr til Romania i perioden 2003-2008. Økokrim meddelte 16. august 2016 at siktelsene mot Kongsberg Gruppen ASA og Kongsberg Defence & Aerospace AS er henlagt. Ved at sakene er henlagt er ikke Kongsberg Gruppen ASA og Kongsberg Defence & Aerospace AS lenger under etterforskning eller mistanke for korrupsjon. Økokrim har tatt ut tiltale mot en tidligere ansatt for blant annet økonomisk utroskap mot selskapet.

NOTE 12 – DEFINISJONER

KONGSBERG benytter begreper i konsernregnskapet som ikke er forankret i regnskapsstandarder etter IFRS. Nedenfor følger våre definisjoner og forklaringer til disse begrepene.

EBITDA/EBITA/EBIT

EBITDA/EBITA/EBIT oppfatter vi er normale begreper i regnskapssammenheng, men som IFRS ikke behandler i sine regnskapsstandarder. EBITDA er en forkortelse for «Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation» (resultat før finansposter, skatt, avskrivning og amortisering). KONGSBERG benytter EBITDA i resultatregnskapet som summeringslinje for andre regnskapslinjer. Disse regnskapslinjene er definert i våre regnskapsprinsipper som er en del av årsregnskapet for 2015. Tilsvarende gjelder for EBITA og EBIT.

Netto rentebærende gjeld

Netto rentebærende gjeld er summen av regnskapslinjene «Betalingsmidler» og «Langsiktig rentebærende lån».

ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG KONSERNSJEFEN

Vi bekrefter at det sammendratte halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2016, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IAS 34 - Delårsrapportering og at opplysningene i halvårsberetningen gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i vphl. § 5-6 fjerde ledd.

Kongsberg, 25. august 2016

Finn Jebsen
Styrets leder

Irene Waage Basili
Styrets nestleder

Morten Henriksen
Styremedlem

Rune Sundt Larsen
Styremedlem

Helge Lintvedt
Styremedlem

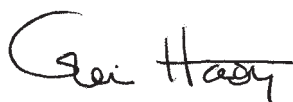
Roar Marthiniussen
Styremedlem

Jarle Roth
Styremedlem

Anne-Grete Strøm-Erichsen
Styremedlem

Geir Håøy
Konsernsjef

Kongsberg Gruppen ASA
Kirkegårdsveien 45
Postboks 1000
3601 Kongsberg
T : (+47) 32 28 82 00
@ : office@kongsberg.com

kongsberg.com

WORLD CLASS
- THROUGH PEOPLE, TECHNOLOGY AND DEDICATION